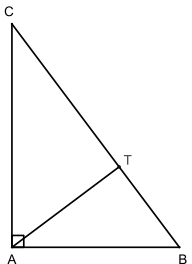

Rešitve za 9. razred

V sklopu A bo pravilen odgovor ovrednoten z dvema točkama, medtem ko za obkrožen nepravilen odgovor pol točke odštejemo. Da bi se izognili morebitnemu negativnemu končnemu dosežku, se vsakemu tekmovalcu priznajo začetne 4 točke.

1	2	3	4	5	6	7	8
C	E	B	E	D	E	B	C

Utemeljitev:

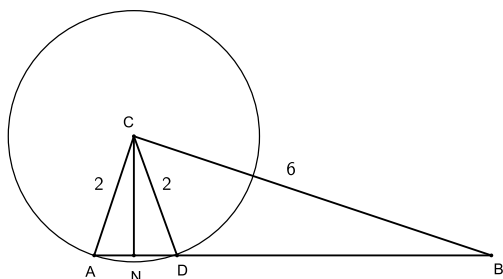
- A1.** Aritmetična sredina bo najmanjša v primeru, ko Jure na tablo zapiše le števila 1, 2 ali 3. Ker je modus enak 3, je enk oziroma dvojk največ 5. Skupno število enk in dvojk je $15 - 6 = 9$. Torej bo aritmetična sredina najmanjša v primeru, ko je Jure na tablo zapisal 5 enk in 4 dvojke. Le ta je enaka $\frac{5 \cdot 1 + 4 \cdot 2 + 6 \cdot 3}{15} = \frac{31}{15}$.
- A2.** Trikotnik ABC je pravokoten s pravim kotom v oglišču A . Trikotniki ABC , TAC in TBA so si podobni. S primerjavo prvega in drugega zapišemo razmerje $|CT| : |AC| = |AC| : |BC|$ oziroma $|CT| : 4 = 4 : 5$. Torej je $|CT| = \frac{16}{5}$. Za prvi in tretji trikotnik lahko zapišemo razmerje $|TB| : |AB| = |AB| : |BC|$ oziroma $|TB| : 3 = 3 : 5$. Od tod je $|TB| = \frac{9}{5}$. Iskano razmerje je enako $9 : 16$.
-
- A3.** V danem izrazu izračunamo levo stran in dobimo $a^2 - 31a + 58 = 89$. Preoblikujemo ga v $a^2 = 31 + 31a$, izpostavimo 31 in zapišemo $\frac{a^2}{a+1} = 31$.
- A4.** Naj bo a dolžina prve katete danega trikotnika. Dolžina druge katete je enaka $a - 10$, dolžina hipotenuze pa $a + 10$. Upoštevamo Pitagorov izrek in dobimo enačbo $a^2 + (a - 10)^2 = (a + 10)^2$. Preoblikujemo jo v $a(a - 40) = 0$. Torej sta kateti dolgi 40 cm in 30 cm, ploščina trikotnika pa je enaka 600 cm^2 oziroma 6 dm^2 .
- A5.** Zapišimo ploščine mejnih ploskev $S_1 = ab = 2 \text{ m}^2$, $S_2 = bc = 3 \text{ m}^2$ in $S_3 = ac = 6 \text{ m}^2$. Pomnožimo vse tri enakosti in dobimo $a^2 b^2 c^2 = 6^2$. Od tod je prostornina enaka $V = abc = 6 \text{ m}^3$.
- A6.** Število a^b mora biti čim manjše, število c^d pa čim večje. Drugo število je zato zagotovo pozitivno, kar velja le v primerih $d = -2$ ali $d = -4$. Po velikosti primerjajmo števila $(-1)^{-2} = 1$, $(-1)^{-4} = 1$, $(-3)^{-2} = \frac{1}{9}$, $(-3)^{-4} = \frac{1}{81}$, $(-4)^{-2} = \frac{1}{16}$ in $(-2)^{-4} = \frac{1}{16}$. Torej je $c = -1$. Prvo število bo čim manjše, če bo negativno. To se zgodi, če je b liho število in zato je $b = -3$. Primerjamo med sabo še števili $(-2)^{-3} = -\frac{1}{8}$ in $(-4)^{-3} = -\frac{1}{64}$. Sledi, da je $a = -2$. Iskani zmnožek števil je enak $bd = -3 \cdot (-4) = 12$.
- A7.** Zapišemo Pitagorov izrek za višino pravilne enakorobe štiristrane piramide: $v_1^2 = a^2 - \left(\frac{a\sqrt{2}}{2}\right)^2 = a^2 - \frac{a^2}{2} = \frac{a^2}{2}$. Piramida je zato visoka $v_1 = 3\sqrt{2} \text{ cm}$. Prostornina razporejenega voska je enaka prostornini kvadra: $V_2 = a^2 v_2 = 36v_2$, kjer je v_2 višina, do katere sega vosek. Prostornini piramide in kvadra sta enaki, zato velja $\frac{36v_1}{3} = 36v_2$. Torej je $v_2 = \sqrt{2} \text{ cm}$.

A8. Absolutne razlike pik pri metu dveh kock so lahko: 0, 1, 2, 3, 4 in 5. Število vseh možnih izidov je pri metu dveh kock enako 36. Zanima nas le $\frac{2}{3} \cdot 36 = 24$ možnosti. Razlika 0 se pojavi v šestih metih, 1 v desetih, 2 v osmih. Skupaj se vse tri pojavijo v 24 metih, torej je $a > 2$ oziroma $a = 3$.

- B1.** Naj bo n število stranic večkotnika. Ker je število diagonal enako $\frac{n(n-3)}{2}$, zapišemo enačbo $\frac{n(n-3)}{2} + 2n = 55$. Preoblikujemo jo v $n(n+1) = 110 = 10 \cdot 11$. Edina možnost za $n = 10$. Vsota notranjih kotov je enaka $(n-2) \cdot 180^\circ = 8 \cdot 180^\circ = 1440^\circ$.

Zapisano število diagonal ..... 1 točka
Zapisana enačba za vsoto vseh diagonal, vseh stranic in vseh oglišč ... 1 točka
Zapisana enačba in razcep števila n : $n(n+1) = 10 \cdot 11$ ..... 2 točki
Rešitev enačbe $n = 10$ ..... 1 točka
Izračunana vsota notranjih kotov ..... 1 točka

- B2.** Dolžina hipotenuze $|AB|$ v trikotniku ABC je enaka $c^2 = 6^2 + 2^2 = 40$ oziroma $c = 2\sqrt{10}$ cm. Izračunamo njegovo ploščino $S = \frac{2 \cdot 6}{2} = 6$ cm². Ploščina je enaka tudi $S = \frac{c \cdot v}{2}$, kjer je v višina trikotnika. Torej je višina enaka $v = \frac{2 \cdot S}{c} = \frac{3\sqrt{10}}{5}$. Trikotnik ADC je enakokrak z osnovnico AD . Njegova višina je enaka višini trikotnika ABC . Uporabimo Pitagorov izrek za dolžino daljice AN , kjer je točka N nožišče višine na stranico AD in hkrati tudi njeno razpolovišče: $|AN|^2 = 2^2 - \left(\frac{3\sqrt{10}}{5}\right)^2 = \frac{10}{25} = \frac{2}{5}$. Dolžina stranice $|AD| = 2 \cdot |AN| = \frac{2\sqrt{10}}{5}$. Razmerje $|AD| : |AB| = \frac{2\sqrt{10}}{5} : 2\sqrt{10} = \frac{1}{5} : 1 = 1 : 5$.

Izračunana dolžina hipotenuze ..... 1 točka
Izračunana ploščina ..... 1 točka
Izračunana višina ..... 1 točka
Ugotovitev, da je trikotnik ADC enakokrak ..... 1 točka
Izračunana dolžina daljice $|AN|$ ..... 1 točka
Izračunana dolžina stranice $|AD|$ ter zapisano razmerje ..... 1 točka

Opomba: Rezultati, dobljeni z merjenjem, ne štejejo.

- B3.** Naj bo n število piškotov v eni škatli, število naročenih škatel pa $\underline{a} \underline{b}$. Razlika med naročenim številom in spakiranim je $n(\underline{a} \underline{b} - \underline{b} \underline{a})$ oziroma $n(10a + b - (10b + a)) = n(9a - 9b) = 9n(a - b)$. Razcepimo število 4248 (najprej ga delimo z 9) in dobimo $4248 = 9 \cdot 8 \cdot 59$ oziroma $n(a - b) = 8 \cdot 59$. Torej je n lahko samo 59 in $a - b = 8$, kar velja samo v primeru $a = 9$ in $b = 1$. Naročili so 91 škatel piškotov.

Z izrazom zapisana razlika med naročenim in spakiranim številom ..... 1 točka
Zapisana razlika v desetiškem zapisu ..... 1 točka
Razcep števila 4248 na prafaktorje ..... 1 točka
Utemeljena ugotovitev, da je število piškotov v eni škatli enako 59 ..... 1 točka

Zapisana razlika števk: $a - b = 8$ ..... 1 točka
Zapisana rešitev ..... 1 točka

Opomba: Za rešitev s pomanjkljivo utemeljitvijo tekmovalec prejme 1 točko.